

V. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

01-02 Ekim, 2021, Bartın

<http://www.ulk.ist/>

Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(DAEİ) Kurulmasına Yönelik Bir Öneri

Celil Durdağ

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul
Esenyurt Üniversitesi İşletme ve
Yönetim Bilimleri Fakültesi
celildurdag@esenyurt.edu.tr

Özet

Doğu Akdeniz, Türkiye'nin son yıllarda önemli bir dış politika gündemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğu Akdeniz bölgesinin özellikle su altı zenginliklerinin son dönemlerde nasıl çıkarılacağı ile Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında ne şekilde paylaşılacağı meselenin esasını oluşturmaktadır.

Doğu Akdeniz'in su altı kaynaklarının kullanımı yanında İsrail doğalgazının Avrupa ülkelerine Yunanistan üzerinden taşınması projesi ile bölgenin münhasır ekonomik sınırlarının çizilmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz açısından Doğu Akdeniz'in su altı kaynaklarının Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında adil biçimde paylaşılması problemi kadar önemli bir konu olan Kıbrıs sorunu, Doğu Akdeniz münhasır ekonomik sınırlarının belirlenmesi sürecinin tam merkezinde kendine yer bulmuştur. Uluslararası lojistik açısından Doğu Akdeniz meselesinin son dönemde küresel ölçekte dikkat çekilmesinin Çin Halk Cumhuriyeti'nin 2013 yılı itibarıyla başlattığı Kuşak Yol Projesi'yle ilintili olduğu da rahatlıkla söylenebilir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Kuşak Yol Projesi'nin deniz İpek yolu kısmının Kızıldeniz sonrası Doğu Akdeniz üzerinden Atina'ya ulaşacağı bilindiğinden bütün bölgenin uluslararası ticaretine ve ekonomik canlılığına önemli düzeyde etkisi olacağı beklenmektedir. Buna karşın Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin yaşadığı siyasi krizler her ne kadar küresel güçlerin müdahaleleri ile bazı kıyı ülkelerinin lehine çözülebilir gibi görünse de uzun vadede bu durum bölge ülkeleri arasında yeni çatışma alanları oluşturacağından bütün taraflara zarar yazacak gelişmelerin yaşanması beklenilecektir.

Günümüzde yaşanan veya gelecekte yaşanması muhtemel uluslar arası çıkar çatışmalarının büyük ölçüde ekonomik temelli olduğu düşünüldüğünde Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkeleri uluslar arası ticaret ortak paydasında buluşturarak bütün bölge ülkelerinin

çıkartını sağlama alacak bir uluslar arası örgütün kurulması önerisi bu çalışma da temel fikir olarak yer alacaktır.

Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın kurulması önerisi hayata geçerse daha uzun yıllar bir arada yaşamak durumunda bulunan Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin Doğu Akdeniz konusunda ticari konular başta olmak üzere bütün meselelerini karşılıklı konuşarak çözüme ulaştırabilecekleri bir platform ortaya çıkmış olacaktır. Benzer bir örgütü Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(KEİ) kuruluşunda gördüğümüzden Doğu Akdeniz için aynı kararlılığın gösterilmesi gayet olasıdır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(KEİ) örgütlenmesini model alan Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın; Türkiye, Yunanistan, İsrail, Suriye, Lübnan, Mısır ve Libya kurucu üyeleri olacaktır. Kıbrıs meselesi çözüme ulaşana kadar adada yer alan her iki kesim Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı içerisinde gözlemci üye olarak bulunabilir. Teşkilatın koordinasyonunun sağlanmasında çalışacak sekreteryanın Mersin ya da Tel Aviv şehirlerinde yer alması uygundur. Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(DAEİ) üye ülkelerin eşit sayıda delege ile temsil edileceği bir genel kurul ile yönetilecektir. Genel kurul, yürütme fonksiyonunu belirli süre görev alacak bir yönetim kurulunu bünyesinden seçerek gerçekleştirir. Yönetim kurulunun başkanı ile üyelerinin belirlenmesinde liyakat ve adalet ilkeleri her zaman esas alınır. Yönetim kurulunun seçildikten sonra temel görevi üye ülkelerin ticari faydalarını en yüksek biçimde gerçekleştirmek olacaktır.

Yönetim kurulu görev süresince hedeflerine ulaşmak için temel ve alt komiteler oluşturacaktır. Üye ülkelerin kendi aralarında ve üye olmayan ülkeler ile ticari faaliyetlerini yürütecek Ticari komite, doğu Akdeniz için akademik çalışmalar yürütecek Bilim komitesi, doğu Akdeniz'de yapılması planlanan yatırımları düzenleyecek Yatırım komitesi, Doğu Akdeniz'in korunmasında sorumlu Çevre komitesi ile hukuki gereksinimleri karşılayacak Adalet komitesi temel komitelerdir. Bu komitelerin her biri alanlarına bağlı kalmak kaydı ile alt komiteler oluşturabilir.

Bu çalışmanın amacı, Doğu Akdeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(DAEİ) Projesi ile Doğu Akdeniz'in su altı ve su üstü zenginliklerini bir an önce teşkilat üyesi ülkelerin kullanımına sunarak yaşanacak büyük ekonomik kalkınmayla Doğu Akdeniz'in bir barış denizine dönüşmesini sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler:

Doğu Akdeniz, Uluslararası Örgütler, Uluslararası Ticaret

A Proposal For The Establishment of the Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization (DAEI)

Abstract

The Eastern Mediterranean has emerged as an important foreign policy agenda of Turkey in recent years. The essence of the issue is how to extract especially the underwater richness of the Eastern Mediterranean region and how it will be shared among the countries bordering the Eastern Mediterranean.

In addition to the use of the underwater resources of the Eastern Mediterranean, the necessity of drawing the exclusive economic borders of the region arises with the project of transporting Israeli natural gas to European countries via Greece. The Cyprus problem, which is as important as the problem of fair sharing of the underwater resources of the Eastern Mediterranean between the countries bordering the Eastern Mediterranean for our country, has found its place at the very center of the process of determining the exclusive economic borders of the Eastern Mediterranean. In terms of international logistics, it can be easily said that the Eastern Mediterranean issue's recent global attention is related to the Belt and Road Project initiated by the People's Republic of China in 2013.

Since it is known that the maritime Silk Road part of the Belt Road Project of the People's Republic of China will reach Athens via the Eastern Mediterranean after the Red Sea, it is expected that it will have a significant impact on the international trade and economic vitality of the whole region. On the other hand, although the political crises experienced by the countries bordering the Eastern Mediterranean seem to be resolved in favor of some coastal countries with the interventions of global powers, in the long run it will create new conflict areas between the countries of the region, and developments that will harm all parties can be expected.

Considering that today's or likely to be experienced international conflicts of interest are largely economically based, the proposal to establish an international organization that will ensure the interests of all the countries of the region by bringing the countries with a coast to the Eastern Mediterranean together on the common denominator of international trade will take place as the basic idea in this study.

If the proposal for the establishment of the Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization comes to fruition, a platform will emerge where the countries that have a coast to the Eastern Mediterranean, which have to live together for many years, will be

able to resolve all their issues, especially commercial issues, on the Eastern Mediterranean. Since we have seen a similar organization in the establishment of the Black Sea Economic Cooperation Organization (BSEC), it is quite possible that the same determination will be shown for the Eastern Mediterranean.

The Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization, which takes the organization of the Black Sea Economic Cooperation Organization (BSEC) as a model; Turkey, Greece, Israel, Syria, Lebanon, Egypt and Libya will be founding members. Until the Cyprus issue is resolved, both parties on the island can be observer members in the Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization. It is appropriate that the secretariat that will work in ensuring the coordination of the organization is located in Mersin or Tel Aviv. The Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization (DAEI) will be governed by a general assembly in which member countries will be represented by an equal number of delegates. The general assembly performs its executive function by selecting a board of directors that will take office for a certain period of time. The principles of merit and justice are always taken as a basis in the determination of the chairman and members of the board of directors. The main task of the board of directors, after being elected, will be to realize the commercial benefits of the member countries in the highest way.

The Board of Directors will form basic and sub-committees to achieve its goals during its term of office. Commercial committee that will carry out commercial activities among member countries and with non-member countries, Science committee that will conduct academic studies for the eastern Mediterranean, Investment committee that will regulate the investments planned to be made in the eastern Mediterranean, Environment committee responsible for the protection of the Eastern Mediterranean, and the Justice committee that will meet legal requirements. are committees. Each of these committees can form sub-committees, provided that they adhere to their fields.

The aim of this study is to turn the Eastern Mediterranean into a sea of peace with the great economic development to be experienced by bringing the underwater and surface riches of the Eastern Mediterranean to the use of the member countries of the Eastern Mediterranean Economic Cooperation Organization (DAEI) Project as soon as possible.

Keywords:

East Mediterranean, International Organizations, International Trade

